

плюс до репутації для будь-якого освітнього закладу.

Як каже Майкл Стронг, в Америці немає правильного способу купувати і їсти їжу - існують тисячі ресторанів і тисячі магазинів. Так само має трапитися і з освітою, «забудьте про єдину правильну відповідь на це питання і будьте готові до того, що з'являться тисячі правильних відповідей»[1].

Список використаних джерел:

1. Бабицкий А. Злокачественное образование [Електронний ресурс] / Андрей Бабицкий – Режим доступу до ресурсу: <https://esquire.ru/michael-strong>.
2. Анциперова М. Смерть университета: Майкл Стронг о свободе от учебных программ и субкультурах знаний [Електронний ресурс] / Марина Анциперова. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://theoryandpractice.ru/posts/9364-university-is-dead>.
3. Ширшова Л. Словарик учителя XXI века [Електронний ресурс] / Люся Ширшова. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://newtonew.com/overview/dictionary-teacher-of-future>.

ІНСТРУМЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ПСИХІЧНОГО В КОНЦЕПЦІЇ ПСИХОСИНТЕЗУ

*Кучеренко Єгор Валерійович,
кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології і педагогіки
НПУ імені М. П. Драгоманова
psihosintez@ukr.net*

В концепції психосинтезу інструментальна модель відображає свідоме Я та психічні процеси: відчуття, мислення, емоції-почуття, бажання-імпульси, уяву, інтуїцію та волю. Іноді цю модель називають функціональною.

К. Юнг визначив чотири основні психічні функції: відчуття, мислення, емоції та інтуїцію. В психосинтезі, окрім цих функцій, особливе місце відведено уяві та мотивації, яка включає бажання-імпульси та волю.

Бажання-імпульси – це динамічні спонукання до дії, до самовираження, «поштовх» до активності. Р. Ассаджіолі вважав, що вони переживаються як емоції, однак завжди мають динамічну енергію – спонукальну силу, яка тяжіє до Не-Я як *потреба чимось володіти* [5]. При цьому воля залишається центральним механізмом свідомого Я, який координує та інтегрує всі зазначені процеси. Можливо тому К. Юнг зауважував, що термін «психічне» варто застосовувати тоді, коли йдеться про «присутність волі».

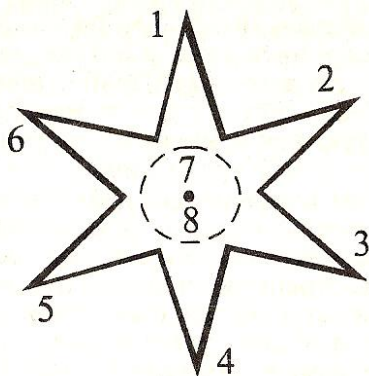
До речі, волю він розумів як психологічний факт ілюзорної свободи вибору, маючи на увазі «суб'єктивне переживання свободи», а не об'єктивний процес. К. Юнг розумів свободу волі як явище, обмежене необхідностями зовнішнього світу та полем свідомості у внутрішньому [3]. Р. Ассаджіолі допускав існування волі поза свідомістю.

Протиставляючи природу волі та бажань, Р. Ассаджіолі стверджував, що постійна протидія між ними – це нормальний «людський стан» [5]. Сама ж воля як центральне явище в психосинтезі виражається у двох полярностях – «чоловічій» та «жіночій». Перша має активну, організуючу, регулюючу, та довільну форму, а друга – пасивну, спонтанну, таку, що підтримує інші процеси і полягає у вмінні приймати все так, як є [2, с.39 – 41].

Якщо базова модель психічного визначає загальну методологію, то інструментальна – спеціальну методологію психосинтезу як у практичній, так і дослідницькій сферах. Ця методологія має виключно розвивальну мету і найбільш вдало застосовується в педагогіці. Наприклад, в понад ста працях Єви Бялек з Інституту психосинтезу (Польща) психосинтез розроблено як методологію процесуального компоненту освіти – едукації.

Саме на розвиток «усіх психічних функцій у збалансованих пропорціях» потрібно спрямувати застосування психосинтезу в освіті. На цьому наголошував Р. Ассаджіолі у своїй відомій статті «Нотатки про освіту», яка перекладена українською в мережевому міждисциплінарно-методичному журналі «Паддхаті» (випуск 1 за 2012 рік).

В літературі з психосинтезу інструментальна модель схематично проілюстрована як «зірка психосинтезу» (див. рис. 1.).

1. Відчуття
2. Емоції-почуття
3. Імпульси-бажання
4. Уява
5. Мислення
6. Інтуїція
7. Воля
8. Свідоме Я

Рис. 1. Інструментальна модель психічного за Р. Ассаджіолі

На нашу думку, до цієї моделі варто було б додати процеси уваги та пам'яті (запам'ятовування, зберігання, згадування, впізнавання, забування). Вони забезпечують цілісне функціонування всієї системи як пізнавальних,

так і емоційно-вольових процесів. Крім того, увага як психічний процес лежить в основі більшості психосинтетичних вправ і не може оминати «зіркову схему». Саме увага, на думку П. Гальперіна, організовує всі інші психічні процеси і є самостійним психічним актом розумового контролю.

Процедура психосинтезу спрямована на вольову інтеграцію всіх шести процесів завдяки посиленню усвідомлюючої та регулятивної природи Я. Тому інструментальна модель *дозволяє розвинути* всі ресурсні можливості особистості, починаючи з непосредного відчуття та сприймання, та закінчуючи абстрактним мисленням і чутливістю до надсвідомого осягнення, тобто інтуїції. Це відбувається виключно за потребою, коли такий цілеспрямований розвиток включений у запит клієнта або передбачається в ньому (психолог може допомогти клієнту розвинути інтуїцію за бажанням або опосередковано – в процесі навчання самогіпнозу).

Об'єктивно ця «зірка» *ніколи не має* однакових за розміром кутів та відрізків за довжиною: у кожній конкретній людині вона має викривлену форму, оскільки один процес може переважати над іншим. Наприклад, коли уява краще розвинена за мислення, то людина схиляється більше до мрій, ніж до раціонального осмислення майбутнього. Коли негативні почуття переважають над уявою, людині важко прогнозувати альтернативні емоції та стани, щоб зрозуміти, до чого вона прагне (як саме вона буде емоційно переживати свій бажаний результат).

У наведених прикладах мова йде про відносно сталі й водночас різні рівні розвитку психічних функцій. Саме «такими» можуть бути клієнти психолога. Однак ситуативно ці функції у них постійно змінюються, а з віком їх розвиток завжди гетерохронний! Отже, «рівнобічна зірка» – це лише недосяжний еталон, в якому центральна функція (воля) скеровує всі інші – периферійні.

Інструментальна модель ілюструє взаємне доповнення якісно полярних функцій психічного. Саме принцип полярності та доповнення лежить в основі функціонування волі, яка в цій «зірці» виконує роль «диригентської палички».

Французькі психологині Моніка Пеллерен та Мішлін Брес у своїй книзі «Психосинтез» пишуть про «зірку» так: «Функції розташовані не випадковим чином і хоча здається, що вони протиставлені одна одній (наприклад, відчуття – інтуїції), вони водночас доповнюють одна одну. Інтуїція, яку ми отримуємо за допомогою органів чуття, розширює нашу свідомість і за допомогою волі відкриває нам внутрішній зір, надчуттєве розуміння, яке і називається власне інтуїцією. Емоції ніби протидіють інтелекту. Іноді багатьом емоційним та чуттєвим людям важко «зберігати розумну поведінку», в той час як деякі інтелектуали відмовляють собі у вираженні почуттів. Однак і тут можна віднайти деяку доповненість завдяки втручання волі. Оскільки, якими б слабкими вони не були, емоції дають життєву енергію, в той час як інтелект забезпечує, пов'язує емоції з життям і робить ситуацію більш ясною. Імпульси, що спонукають нас до

дій, знаходяться на протилежному уяві полюсі, яка під керівництвом волі може реалізуватись у творчості» [2, с. 41].

Головним досягненням Р. Ассаджіолі в розробленні цієї моделі ми вважаємо те, що він виокремив шість функцій, які в терапевтичному процесі ми називаємо «інструментами вираження Я». Він трактував їх як «канали зв'язку між внутрішньо-психічною реальністю та явищами світу» [2, с. 39]. Саме ці функції опосередковують внутрішній та зовнішній світ особистості, але в практиці надання психологічної допомоги достатньо звернути увагу на три.

Основними «функціями», які дозволяють клієнту усвідомити себе як Я в практиці розототожнення, ми вважаємо:

- «переживання мислення» у формі внутрішнього діалогу (роздумів), спогадів та мрій;
- «переживання почуттів» як актуальних, попередніх та бажаних емоційних станів та реакцій;
- «переживання тілесності» як статичного та динамічного перебігу кінестетичних відчуттів, точніше сприймань.

Безумовно, що процес усвідомлення названих «переживань» *завжди здійснюється опосередковано* – завдяки уяві, в якій клієнт формує **образи** свого мислення, почуттів та тіла. Саме ці образи стають об'єктами спостереження. Образи об'єктів спостереження стають об'єктами рефлексії, в якій вони змінюються завдяки волі. Отже, в психосинтезі клієнт спостерігає за образами переживань та рефлексує їх. Образи завжди пристрасні, тому вони також *переживаються*, тобто стають *реальними для Я*, яке може розототожнюватись і ототожнюватись з ними.

Розототожнення можна зрозуміти так: «Якщо я спостерігаю за тілом, мисленням чи почуттями, то Я – це той, хто спостерігає. Тобто Я – це не тіло, але у мене є тіло. Я – це не почуття, але в мене є почуття. Я – це не мої думки, але в мене є думки». Майже однаковими словами цю думку висловлюють у своїх працях М. Браун, М. Д'ячук, Т. Йоманс, Дж. Рейнуоттер, Дж. Томас, П. Феруччі та інші автори. Словосполучення «у мене є» означає, що клієнт відкриває для себе Я без «інструментів самовираження», тобто в процесі спостереження за їхніми образами. Усвідомлюючи, що це лише образи, клієнт включається в процес рефлексії.

Змінюючи образи «інструментів самовираження» в рефлексивному процесі, він може пережити (читайте оживити) Я як «переживання самого себе», як екзистенцію вищого порядку, як Самість. Іншими словами: «Якщо я переживаю себе як Я окремо від інших функцій, то *у мене є воля обирати* різні переживання і впливати на них, змінюючи їх перебіг та функціонування загалом».

Варто зауважити, що людина, яка ототожнює себе з певним *процесом* (а не з його *проявом*), не може використовувати цей процес, оскільки він використовує її [1, с. 49]. *Ототожнення з проявом процесів (функцій)* – це ототожнення з переживаннями, які вже відрефлексовані в образах, як

«інструменти вираження Я». Іншими словами, така людина усвідомлює різницю між Я, та наприклад, процесом емоційної реакції, в якій Я виражає себе. Тобто Я – це не емоція та не образ її прояву; це те, що може змінити цей образ для ототожнення з ним в майбутньому. Зміна цього образу, як було зазначено попередньо, може здійснюватись цілеспрямовано чи спонтанно.

Перебіг процесів ототожнення та розототожнення з «інструментами самовираження» вимагає постійної гнучкості, в якій не може бути крайнощів. С. Гілліген пише: «...уявіть собі людину, яка встановила для себе тверде правило бути розумним (і, отже, не бути нерозумним). У неї сильна мотивація поводитись так, щоб підтверджувати це, водночас за будь-яку ціну уникаючи поведінки, яка б могла стати приводом для сумніву. Тому вона не схилятиметься до експериментування з такими видами поведінки, результат яких неясний, і, отже, загрузне в звичному образі думок і дій, симулюючи розумність. Це, зрозуміло, неминуче не дозволить їй проявляти розумність, оскільки такий процес вимагає незалежності, спонтанності й творчості. Звичайно, така людина може діяти «інтелектуально», проте в кращому випадку це буде лише жалюгідна імітація». Отже, як зауважує С. Гілліген, «творчий потенціал будь-якого інструменту дорівнює його руйнівному потенціалу». Ефективність інструментів (в нашому випадку, «інструментів самовираження») залежить від того, як до них ставиться та як їх застосовує Я [1, с. 49].

С. Гілліген інструментом називає несвідоме загалом. На думку, гіпнотерапевта суб'єкт свідомості може виражати позитивне чи негативне ставлення до несвідомого, що й визначає цінність чи небезпеку такого «інструменту». В психосинтезі мова йде про різне самовираження Я через різницю у функціях (процесах, «інструментах») нижчого або вищого несвідомого, про що йтиметься в підрозділі 2.3.

Відомий психолог Д. Майерс в своїй роботі «Інтуїція: її можливості та небезпека» (2002) стверджував, що наші відчуття, мислення, пам'ять та установки діють на двох рівнях – свідомому та неусвідомлюваному. Перший рівень ми звикли називати довільністю, другий – мимовільністю. Вчений вважає, що відкриття «паралельної обробки інформації» (мимовільної та довільної) є одним із найважливіших в психологічній науці за останнє десятиріччя.

Дослідження «паралельності» процесів пам'яті та самооцінки довели, що людина має експліцитну (свідомо виражену) та імпліцитну (приховану, неусвідомлювану) самооцінку та спогади про себе [6], [4]. Д. Кенеман у роботі «Думаючи швидко та повільно» (2011) проаналізував єдність свідомого та несвідомого на прикладі процесу мислення, обстоюючи його дворівневість.

Вище зазначене дозволяє нам зробити висновок про те, що немає сенсу розвивати у дитини засобами педагогіки пізнавальні чи емоційно-вольові процеси, не враховуючи принцип єдності свідомого та несвідомого.

Проведений нами теоретичний аналіз засвідчив, що Р. Ассаджіолі

застосовував запозичену у З. Фрейда, К. Юнга, К. Роджерса та деяких інших психологів термінологію, але мав на увазі зовсім інший зміст запропонованих ними понять.

Список використаних джерел:

1. Гиллиген С. Терапевтические транссы : руководство по эриксоновской гипнотерапии / Стивен Гиллиген ; пер. с англ. А. Д. Иорданского. – Доп., испр. – М. : Психотерапия, 2011. – 448 с.
2. Пеллерен М. Психосинтез / М. Пеллерен, М. Брес ; пер. с фр. Ю. В. Крижевской. – М. : ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 160 с.
3. Юнг К. Г. AION. Исследование феноменологии самости / К. Г. Юнг. – М. : «Рефл-бук», К.: «Ваклер», 1997. – 336 с.
4. Эйestad Г. Самооценка у детей и подростков: Книга для родителей / Гюрю Эйestad; Пер. с норвежского Н. Шинкаренко. – М. : АЛЬПИНА ПАБЛИШЕР, 2014. – 294 с.
5. Assagioli, Roberto, 1967b, Jung and Psychosynthesis, Psychosynthesis Research Foundation. Issue No.19.
6. Kitayama, S., & Karasawa, M. (1997). Implicit self-esteem in Japan: Name letters and birthday numbers. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23, 736-742.

СТАНОВЛЕННЯ ПОГЛЯДІВ О. КОНИСЬКОГО ЩОДО УКРАЇНО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН

*Левченко Ілля Костянтинович –
студент КНУ ім. Т. Шевченка*

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку історичної науки вимагає якісно нових підходів у осмисленні діяльності та ролі окремих історичних діячів, які тривалий час перебували або на маргінесі дослідницьких шляхів, або ставлення до них було ідеологічно заангажованим. Вивчення значення й ролі особистості в історії важливе для переосмислення подій, особливо – знакових, а у зв'язку з черговим напруженням відносин між польським та українським народами (2016 р.) через окремі історичні питання й події ХХ ст. «новоерівська» тематика набуває виняткового значення.

Стан дослідження проблеми. Оцінка постаті О. Кониського (1836-1900) сучасниками була різною. С. Єфремов зазначає, що «*Кониський більше здався б на громадського діяча*». Митрополит Іларіон в «Українській культурі» двічі згадує про О. Кониського як літератора [15, с. 115, 224].

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

Факультет філософської освіти і науки
Факультет педагогіки та психології

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ»

До 175-річчя від дня народження
відомого українського вченого,
публіциста і громадського діяча
Михайла Драгоманова

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 8

**Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії**

Вінниця
«Нілан-ЛТД»
2016

УДК 159.9+1+37+93](063)
ББК 88я431+87я431+74я431+63я431
Г94

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету філософської освіти і науки
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова
(протокол № 6 від 14 грудня 2016 р.)*

Редакційна колегія:

Бондар В.І. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Дробот І.І. – доктор історичних наук, професор, декан факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П. Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Долинська Л.В. – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П. Драгоманова з наукової роботи та міжнародних зв'язків, заслужений працівник освіти України.

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник декана факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова з наукової роботи.

Морозов І.В. – доктор культурології, професор кафедри менеджмента соціокультурної діяльності Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Меднікова Г.С. – доктор філософських наук, професор кафедри культурології НПУ імені М.П. Драгоманова.

Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології НПУ імені М.П. Драгоманова.

Можейко М.О. – доктор філософських наук, професор, завідувача кафедрою філософії і методології гуманітарних наук Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Приходько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології і педагогіки факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова, академік Академії наук вищої школи України.

Синьов В.М. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету корекційної педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова, президент Асоціації корекційних педагогів України.

У збірнику подано наукові статті за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців» (6 грудня 2016 р.).

У працях аспірантів, студентів та молодих вчених з України, Польщі, Білорусії, Азербайджану та ін. висвітлено актуальні теоретичні та прикладні проблеми психології, філософії, культурології, історії, педагогіки, а також представлено міждисциплінарні пошуки та здобутки.

Упорядники:

Кучеренко Є.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Русаків С.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології НПУ імені М.П. Драгоманова, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П. Драгоманова з соціально-виховної роботи.

Барма О.А. – викладач кафедри менеджменту соціо-культурної діяльності Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Г94 **Гуманітарний корпус:** [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] – Випуск 8. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. – 160 с.

ISBN 978-966-924-411-6

УДК 159.9+1+37+93](063)

ББК 88я431+87я431+74я431+63я431

© Автори статей, 2016
© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2016
© ГО «Академія розвитку психологічної науки і практики», 2016
© ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016

ISBN 978-966-924-411-6

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
M.P. DRAGOMANOV NATIONAL UNIVERSITY OF PEDAGOGY

Faculty of Philosophical Education and Science
Faculty of Pedagogy and Psychology

ACADEMY FOR DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL SCIENCE AND
PRACTICE

175th Anniversary
of Mykhailo Drahomanov

HUMANITARIAN CORPUS

Issue 8

**Collection of scientific articles on contemporary problems of philosophy,
cultural studies, psychology, pedagogy and history**

2016

*Recommended for printing by the Academic Board of the Faculty of Philosophy Education and Science, M.P. Dragomanov National University of Pedagogy
(minutes of meeting No 6 of 14 December 2016)*

Editorial Board:

V.I. Bondar, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Education of Ukraine

I.I. Drobot, Doctor of Sciences in History, Professor, Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Science and Engineering of Ukraine

L.V. Dolynska, PhD in Psychology, Professor, Chair of the Psychology Department, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters and International Relations, Meritorious Worker of Education of Ukraine

O.V. Matviyenko, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor at the Department of Pedagogy and Methodology of Primary Education, Assistant Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters

I.V. Morozov, Doctor of Cultural Studies, Professor at the Department of Management of Sociocultural Activities of Belarusian State University of Culture and Arts

G.S. Mednikova, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.Y. Mytnyk, Doctor of Sciences in Pedagogy, Chair of the Department of Practical Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

M.O. Mozheiko, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Chair of the Department of Methodology of Humanities of Belarusian State University of Culture and Arts

Y.O. Prykhodko, Doctor of Sciences in Psychology, Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Academician of the Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine

V.M. Syniov, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Correctional Education and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, President of the Association of Correctional Pedagogues of Ukraine

This collection features scientific articles based on materials of the VI International Online Scientific and Practical Conference on Contemporary Problems of Humanities in Research Works by Young Scientists (6 December 2016).

Works by undergraduate and postgraduate students and young scientists from Ukraine, Poland, Belarus, Azerbaijan and other countries address contemporary theoretical and applied problems of psychology, philosophy, cultural studies, history and pedagogy, and present interdisciplinary research and findings.

Compiled by:

Y.V. Kucherenko, PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

S.S. Rusakov, PhD in Philosophy, Associate Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Social Education

O.A. Barma, lecturer at the Department of Management of Sociocultural Activities of Belarusian State University of Culture and Arts

Humanitarian Corpus: [collection of scientific articles on contemporary problems of philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history] – Issue 8. – Vinnytsia: Nilan Ltd, 2016. – 158 p.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

**Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії**

Випуск 8

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців»
(6 грудня 2016 р.).

Друкується за оригінальними авторськими текстами.
Редакційна колегія не несе відповідальності
за авторську редакцію поданих матеріалів.

Верстка та оригінал-макет
Обкладинка
Фото на обкладинці

Віталій Мохоцько
Віталій Мохоцько
Вінічук Уляна

Підписано до друку 19.12.2016.
Формат 64x90/16. Папір офсетний.
Друк цифровий. Гарнітура PT Serif.
Умов. друк. арк. 10. Обл.-вид. арк. 9,3.
Наклад 30 прим. Зам. № 177.

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д.Ю.
21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Тел.: (0432) 603-000, 69-67-69.

Видавець ТОВ «Нілан-ЛТД»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4299 від 11.04.2012 р.
21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Тел.: (0432) 603-000, 69-67-69.
e-mail: info@tvoru.com.ua
<http://www.tvoru.com.ua>

Зміст

РЕКОНФИГУРАЦИЯ СМЫСЛОВОГО ПРОСТРАНСТВА КУЛЬТУРЫ В ДИСКУРСИВНЫХ ПРАКТИКАХ ПОСТМОДЕРНИЗМА: «ВОСКРЕШЕНИЕ СУБЪЕКТА» VS «СМЕРТЬ СУБЪЕКТА» Барма Олег Анатольевич	5
SOCIAL MOVEMENTS AND POPULAR CULTURE. MEDIA COVERAGE THE GREAT BACKLASH Paulina Berlińska-Wojtas	11
SOCJOTECHNIKA - INŻYNIERIA SPOŁECZNA W ŻYCIU CODZIENNYM Bogusz Małgorzata, Urbaniak Aneta	18
ОЛЕКСА МИШАНИЧ ЯК ІСТОРИК ДАВНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ Вакуленко Карина Романівна	25
ПОНЯТТЯ «ВЛАДИ» У ПЕРСПЕКТИВІ ФЕНОМЕНОЛОГІЧНОГО ТЛУМАЧЕННЯ Волковинська Вероніка Олександрівна	28
ІДЕЯ «SOCIAL CONTRACT» У СУЧАСНІЙ СОЦІАЛЬНІЙ ФІЛОСОФІЇ Городницький Андрій Володимирович	31
ВИРІШЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ, ЯК ЗАПОРУКА ЦІЛІСНОСТІ ДЕРЖАВИ НА ПРИКЛАДІ РОЗПАДУ ЮГОСЛАВІЇ (СФРЮ) Дудко Ігор Дмитрович	35
КЛЮЧАВЫЯ ЗМЭНЫ Ў ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНЫМ ЖЫЦЦІ БЕЛАРУСКАЙ СУПОЛЬНАСЦІ Ў ПОЛЬШЧЫ Ў ПАЧАТКУ 1990-Х ГГ. Забелаў Сяргей Пятровіч	38
СЕСНУ DOBREGO INŻYNIERA – PRZESZŁOŚĆ I WSPÓŁCZESNOŚĆ Robert Zielonka	42
КУЛЬТУРНАЯ АКЦЫЯ «ДНІ ЕЎРАПЕЙСКАЙ СПАДЧЫНЫ»: ВОПЫТ І АСАБЛІВАСЦІ ПРАВДЗЕННЯЎ РЭСПУБЛІЦЭ БЕЛАРУСЬ Зянькевіч Юлія Усеваладаўна	49
МІНСЬКІ ДОМОВЛЕНОСТІ ЯК ЗАСІБ ВИРІШЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ Карнаушенко Тетяна Миколаївна	53
ОСВІТА ХХІ СТОЛІТТЯ: ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЗНАННЯ ЯК ТОВАР Катба Шерін Зіядівна	56
ІНСТРУМЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ПСИХІЧНОГО В КОНЦЕПЦІЇ ПСИХОСИНТЕЗУ Кучеренко Єгор Валерійович	58
СТАНОВЛЕННЯ ПОГЛЯДІВ О. КОНИСЬКОГО ЩОДО УКРАЇНО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН Левченко Ілля Костянтинівич	63

ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ МЕСІАНСЬКОЇ ВІЗІЇ	
Лисенко Віталій Сергійович	67
ВЗАЄМОДІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕОКВЕСТУ	
Максева Альона Ігорівна	69
УСТАНОВКА ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕРЦЕПТИВНИЙ МЕХАНІЗМ У ВЗАЄМОДІЇ ПСИХОЛОГА З КЛІЄНТОМ	
Милевська Вероніка Ігорівна	73
ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ: РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ОКСАМИТОВА РЕВОЛЮЦІЯ В ПРАЗІ	
Мірошніченко Тетяна Сергіївна	77
ŻYCIE SPOŁECZNO-POLITYCZNE I KULTURALNE MNIEJSZOŚCI UKRAIŃSKIEJ W SYSTEMIE POLSKO-UKRAIŃSKICH STOSUNKÓW MIĘDZYPAŃSTWOWYCH	
Żanna Osikowicz	80
ПРОБЛЕМА САМООЦІНКИ ПІДЛІТКА В КОНТЕКСТІ ПСИХОДРАМИ	
Подушка Анна Геннадіївна	87
КАНІСТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОЇ РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ, ЯКІ МАЮТЬ ЗАНИЖЕНУ САМООЦІНКУ	
Попович Катерина Юріївна	90
РОЛЬ ОСВІТЯНСЬКОЇ ПРОФСПІЛКИ У ХЛІБЗАГОТІВЕЛЬНИХ КАМПАНІЯХ У 1920-Х РР.	
Проценко Вікторія Володимирівна	94
ВЛИЯНИЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ НА ФОРМИРОВАНИЕ ЛИЧНОСТИ	
Рисованный Игорь Николаевич	97
ФЕНОМЕН ТЕЛЕВІЗІЙНОГО ШОУ “ТОЛОС КРАЇНИ”	
Солодка Катерина Петрівна	100
BEING DYSLEXIC MEANS LEARNING DIFFERENTLY?	
Justyna Sala-Suszyńska	102
FENOMENOLOGIA MIŁOŚCI	
Smorzewska-Mickiewicz Bożena	110
THE INTERGENERATIONAL CULTURAL TRANSMISSION IN THE VIETNAMESE FAMILY LIVING IN POLAND	
Stepaniuk Joanna	121
MŁODOŚĆ JAKO CZAS ROZWOJU I DOSKONALENIA (W ŚWIETLE WYBRANYCH WYPOWIEDZI JANA PAWŁA II DO MŁODZIEŻY)	
Strzelec Małgorzata	127
PRZEJAWY ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH MŁODZIEŻY — NA PODSTAWIE BADAŃ PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY POLSKIEJ	
Ewelina Ulewińska	135

FATHER FRANISZEK PENAR'S CASE AS AN EXAMPLE OF INSTRUMENTALIZATION OF
LAW IN THE POLISH PEOPLE'S REPUBLIC

Dr Lidia Fiejdasz-Buczek 143

ОСОБЛИВОСТІ ВОЛЬОВОЇ ГОТОВНОСТІ ДО НАВЧАННЯ У ШКОЛІ СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

Ярич Оксана Ярославівна 150